

РЕШЕНИЕ

№ 6345

гр. София, 31.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 10.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **4682** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано на основание искова молба от П. А. В. от [населено място] чрез адв. Ю. Д. от САК срещу Министерски съвет на Република България с правно основание чл. 256, ал.1 от АПК.

Оспорва се неоснователно бездействие на Министерски съвет да изпълни задълженията по § 3 от ПЗР на Закона за международните договори на Република България и в частност – да обнародва Устава на ООН в Държавен вестник в шестмесечен срок от влизане в сила на Закона за международните договори на Република България, като се твърди забава на предвиденото задължение повече от 20 години.

Счита, че се касае за неизпълнение на задължение на органа, произтичащо пряко от нормативен акт, позовавайки се на Конституцията на Република България, Закона за международните договори на Република България, Закона за държавен вестник и Закона за достъп до обществена информация.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателката не се явява и не се представлява. Депозирани са писмени бележки със становище по съществуващото на спора, като се поддържа направеното искане и се претендират разносните по делото.

Ответникът Министерски съвет на Република България се представлява от юрк Б. Д., редовно упълномощен. Счита, че жалбата е недопустима, поради липса на пряк и непосредствен правен интерес у жалбоподателката за водене на производството. Посочва, че ООН, обнародването на чийто Устав е предмет на производството, е международна организация, в която участват държави и международни организации,

но не и физически лица като субекти. Алтернативно намира жалбата за неоснователна, като сочи, че Министерски съвет не е адресат на задължението за обнародване, а то е възложено на Народното събрание. Депозира подробни писмени бележки.

Депозирано е допълнително становище от ищцата, в което поддържа жалбата, обосновава правен интерес и депозира съдебна практика.

Съдът, въз основа на данните по делото, като съобрази становищата на страните и действащите нормативни актове, приема, че искането се явява допустимо и основателно, предвид следното:

Жалбата е допустима. Последователна и еднозначна е съдебната практика, която определя, че в производства по чл. 256 се установява липсата или наличието на задължение за административния орган, което произтича по силата на закона, за което се твърди, че е останало неизпълнено, от което следва, че делото няма за предмет законосъобразността на административен акт, за който да бъде изследвано дали засяга пряко и непосредствено интересите на оспорващия. Касае се за притезание у лицето, сезирало съда, да поиска извършване на действието, като евентуалната липса на задължение на органа ще доведе до отхвърляне на жалбата, а не до оставянето ѝ без разглеждане.

Бездействието на административния орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, може да се оспори безсрочно, следователно жалбата е подадена и в срок.

Разгледана по същество е основателна.

Защитата срещу неоснователни бездействия на административните органи е регламентирана в Раздел II от Глава петнадесета на АПК в две хипотези. В първата хипотеза административният орган не изпълнява свое задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, за което не е необходимо да бъде сезиран с искане /чл. 256, ал. 1 АПК/, а във втората - административният орган следва да е сезиран с искане да извърши фактически действия, които е длъжен да извърши по силата на закон, но в продължение на 14 дни бездействия /чл. 256, ал. 2 АПК/. В случая е налице бездействие по смисъла на чл. 256, ал. 1 от АПК – неизвършване на фактическо действие, което органът е задължен да извърши пряко по силата на нормативен акт.

Задължението на ответника за обнародване на Устава на Организацията на обединените нации / ООН/, подписан в С. Ф. на 25.06.1945г. произтича пряко от нормативен акт, а именно от разпоредбата на § 3 от ПЗР на ЗМДРБ.

България не е сред учредителките на ООН, а се присъединява към международната организация на 14.12.1955г. с резолюция на Общото събрание на ООН № 995 X, на основание подадена декларация за членство на 18.10.1948г.

Съгласно чл. 3 от Указ № 2948 за Държавен вестник, издаден на 26.12.1974г. от ДС на НРБ, в Държавен вестник задължително се обнародват: нормативните актове; актовете, чието обнародване е предвидено с нормативен акт, включително и със списъка, приложен към този указ; други актове на Държавния съвет, на Министерския съвет и на министерствата и другите ведомства - когато за обнародването е дадено съответно нареждане, както и актове на други органи - когато обнародването е разрешено от секретаря на Държавния съвет. В т. 7 от Раздел II на Приложението към чл. 3 и 6 от Указ № 2948 - Списък на актовете, които се обнародват в Държавен вестник, е предвидено да се обнародват само указите за ратифициране на международни договори с нормативен характер, но не и самите международни

договори.

Не се спори, че Уставът на ООН не е обнародван в Държавен вестник съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията и §3 от ПЗР на ЗМДРБ.

С § 3 от ПЗР на ЗМДРБ е предвидено Министерският съвет да осигури обнародването в "Държавен вестник" на действащите необнародвани международни договори, утвърдени по съществуващия правов ред при влизането им в сила, в шестмесечен срок от влизането в сила на този закон, т.е. до 17.05.2002г. Това е изрично законово изискване, което поражда задължение за ответника да обнародва посочените международни договори, които отговарят на следните условия: 1) да са действащи към датата на влизане в сила на закона; 2) да не са обнародвани; 3) да са утвърдени по съществуващия правов ред при влизането им в сила.

Видно от гореизложеното, Уставът на ООН отговаря на всички посочени условия. Следователно обнародването му е дължимо, а неизвършването му в определения от закона срок представлява бездействие по смисъла на чл. 256 от АПК по изпълнение на задължение, което произтича пряко от нормативен акт. Съгласно решение № 7 от 2.VII.1992 г. на КС на РБ по конст. д. № 6/92г. „за да станат част от вътрешното право на страната и да се осигури прилагането им при действието на сегашната Конституция, е необходимо международните договори да бъдат: а) ратифицирани по конституционен ред. Според Конституцията ратификацията е акт на законодателния орган и се извършва със закон от Народното събрание в случаите по чл. 85, ал. 1 и от Великото народно събрание - чл. 158, точка 2 от Конституцията. В тези текстове са изброени изчерпателно международните договори, подлежащи задължително на ратификация; б) обнародвани. Под обнародване на международните договори по смисъла на чл. 5, ал. 4 от Конституцията се разбира обнародването им в "Държавен вестник"; в) влезли в сила за Република България. Моментът на влизането им в сила се определя обикновено в самите международни актове. След изпълнение на тези изисквания международните договори стават част от вътрешното право. Положението на заварените международни договори, ратифицирани от България преди влизането в сила на Конституцията, не е уредено в нея. Ратифицирането им е извършено при действие на други конституционни и законови разпоредби. Различни са били и органите, на които е било предоставено правото за ратификация - държавен глава, Народно събрание, Държавен съвет, председател (президент) на републиката. С Указ № 1496 за участие на Народна Република България в международни договори (ДВ, бр. 62 от 1975 г.) е предвидено задължително обнародване в "Държавен вестник" на ратифицираните и влезли в сила международни договори. С ал. 2 на чл. 24 от указа е била създадена възможност някои от договорите да не се обнародват, когато органът, извършил ратификацията, разпореди това. В отменените конституции не се съдържат норми за пряко действие и за предимство на нормите на международните договори пред тези на вътрешното право, въпреки че с ратифициране на В. конвенция за правото на договори (ДВ, бр. 87 от 1987 г.) България е потвърдила този принцип. Правното действие на заварените международни договори при сегашната Конституция се определя в зависимост от това, дали е съществувало задължение за обнародването им или не. Ако международните договори са сключени при спазване на тогавашното законодателство и установения от него ред за ратификация, те са част от вътрешното право, ако са обнародвани или ако за обнародването им не е съществувало задължение. В последния случай (при необнародване) тези договори нямат предимство по смисъла на чл. 5, ал. 4 от Конституцията пред нормите на

вътрешното законодателство. Те придобиват това предимство от момента на обнародването. Следователно Уставът на ООН е част от вътрешното право, но до обнародването му няма предимство пред тези норми от вътрешното законодателство, които му противоречат. Същото се отнася и до възможността да се препраща към утвърдените в него правила и принципи. Съгласно чл. 39, ал. 2 от Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове препращане се допуска и към разпоредби и актове на Европейския съюз и обнародвани международни договори. Следователно не може да се извърши препращане към процесния Устав. По този начин е нарушен принципът на чл. 26, ал. 1 от ЗМДРБ, според който задълженията, произтичащи от действащ международен договор, по който Република България е страна, се изпълняват добросъвестно, независимо от това кой компетентен държавен орган е дал съгласието за обвързване. В противоречие с този принцип процесният Устав няма предимство пред противоречащите му норми на вътрешното законодателство и към него не може да се извършва препращане от вътрешните нормативни актове. На основание § 3 от ПЗР на ЗМДРБ произтича пряко задължението на ответника да обнародва Устава. По изложените съображения ответникът, по силата на законова норма - § 3 от ПЗР на ЗМДРБ, дължи обнародване на Устава на ООН, за да осигури действието му в съответствие с принципите на международното публично право и поетите от РБългария международни задължения. Изпълнението на това задължение става чрез фактическо действие, като неизпълнението му представлява незаконосъобразно бездействие. Поради това ответникът следва да бъде осъден да извърши дължимото действие, като на основание чл. 256, ал. 3 от АПК следва да го извърши в двумесечен срок, считано от влизане на настоящото решение в сила.

Относно възражението на процесуалния представител на ответника, ме искането е неоснователно и по аргумент, че той не е задълженият субект за съответното обнародване, съдът намира за приложима разпоредбата на чл. 27 и чл. 28 във връзка с чл. 29 от ЗМДРБ, съгласно които разпоредби Министерският съвет е органът, който следва да изпълни задълженията на Република България по международен договор, вкл. когато се налага изменение на законодателството, той има задължението да внесе такова съответно искане в Народното събрание, след изготвянето на съответните проекти, като контролът по изпълнението на тези договори е върху МС / чл. 28/. Последното обхваща и решенията на международните организации и техните органи, които имат задължителна сила, произтичаща от самия договор, каквито са обстоятелствата за настоящия случай.

Следователно, съдът приема, че е налице осъществено бездействие именно от Министерски съвет да предприеме действие за подготовка на обнародването на Устава на ООН в „Държавен вестник“, в изпълнение на § 3 от ПЗР на ЗМДРБ и във връзка с действието му съобразно чл. 5, ал.4 от Конституцията.

При този изход на делото основателно е искането на ищцата за присъждане на разноски. Представени са доказателства за заплатена държавна такса в размер на 10,00 лв. За дължимо и платено адвокатско възнаграждение са доказателства за договор по реда на чл. 38, ал.2 от ЗА.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 256, ал. 3 от АПК, Административен съд София-град, 48-ми състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Министерски съвет на Република България да извърши регламентираното в

§ 3 от ПЗР на ЗМДРБ във вр. чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България действие, като обнародва в Държавен вестник Устава на Организацията на обединените нации в двумесечен срок от влизане на решението в сила.

ОСЪЖДА Администрацията на Министерски съвет на Република България да заплати на П. А. В. сумата от 10 / десет/ лева, представляваща заплатена държавна такса и сумата.

ОСЪЖДА Администрацията на Министерски съвет на Република България да заплати на адв. Ю. Л. Д. сумата от 500 /петстотин/ лева, представляваща адвокатски хонорар по договор по чл. 38, ал.2 от ЗА.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: